

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun 19/2007

Kvörtun Jóna Transport hf. vegna notkunar á heitinu Transport, toll og flutningsmiðlun

I. Erindið

Með erindi, dags. 26. janúar 2007, til Neytendastofu kvartar Björgvin Þórðarson lögfr., f.h Jóna Transport hf., yfir notkun og skráningu Transport, toll og flutningsmiðlun ehf. á firmanafni sínu. Með vísan til 5. og 12. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins er þess krafist að viðurkennt verði að Transport, toll og flutningsmiðlun ehf. sé óheimilt að nota heitið Transport, toll og flutningsmiðlun sem firmanafn eða annað auðkenni fyrir flutningsþjónustu sína sem og önnur sambærileg heiti, sem rugla megi saman við heitið Jónar Transport.

Í erindinu kemur fram að Jónar Transport reki flutningaþjónustu sem flytji vörur um allan heim á sjó, í lofti og á landi og bjóði jafnframt upp á heildarlausnir fyrir viðskiptavinum sínum, þ.e. flutning, akstur, tollafgreiðslu og vöruhúsaþjónustu. Heitið Jónar Transport hafi verið notað frá árinu 2000 sem auðkenni atvinnustarfseminnar og hafi það verið þannig skráð í firmaskrá sama ár. Jónar Transport sé einnig eigandi að vörumerkinu Jónar Transport og orð- og myndmerkinu Jónar Transport samkvæmt skráningu hjá Einkaleyfastofu frá árinu 2006. Þá hafi fyrirtækið, með vönduðum vinnubrögðum skapað sér ákveðna sérstöðu, góðan orðstír og viðskiptavild og sé vörumerkið vel þekkt meðal inn- og útflytjenda.

Á árinu 2005 hafi Transport, toll og flutningamiðlun tekið til starfa og bjóði líkt og Jónar Transport upp á þjónustu við inn- og útflutning. Jónar Transport hafi krafist þess með bréfi til Transport, toll og flutningsmiðlun, dags. 5. janúar 2007, að fyrirtækið léti af allri notkun á heitinu Transport, toll og flutningsmiðlun sem auðkenni fyrir flutningsþjónustu sína en því hafi verið hafnað.

Óásæt看legt sé að annað flutningafyrirtæki geti nýtt sér margra ára uppbyggingu og markaðssetningu og náð til sín viðskiptavinum með því að nýta sér auðkenni sem augljóslega megi rugla saman við vörumerki Jóna Transport. Um sé að ræða brot á 5. gr. og síðari málslið 12. gr. laga nr. 57/2005, um að aðila sé óheimilt að nota auðkenni sitt á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti.

Skv. 2. málslið 12. gr. laga nr. 57/2005 skuli við mat á ruglingshættu bera saman heitið Jónar Transport annars vegar og Transport, toll og flutningsmiðlun hins vegar. Þegar ruglingshætta sé metin sé það heildarmyndin sem ráði og sé í því sambandi einkum litið til þriggja þátta: sjónlíkingar, hljóðlíkingar og merkingar. Sé starfsemi fyrirtækja af svipuðum toga þurfi að gera ríkari kröfur til sérstöðu heita fyrirtækjanna. Í því tilviki sem hér um ræði sé atvinnustarfsemin sú sama og því þurfi að gera ríkar kröfur. Þá sé annað orðið í heiti Jónar Transport fyrsta orð í heitinu Transport, toll og flutningsmiðlun. Komi þá til skoðunar hvort það nægi að fella niður orðið Jónar í heitinu Jónar Transport og skeyta toll og flutningsmiðlun aftan við orðið Transport til að telja megi að ruglingshætta sé ekki fyrir hendi. Í vörumerkjarétti hafi verið talið að það eitt að skeyta orði aftan við áður skráð vörumerki sé ekki nægjanlegt til að ruglingshætta teljist ekki vera fyrir hendi. Í því tilviki sem hér um ræðir sé ljóst að hljóðlíking sé fyrir hendi. Þá sé einnig sjónlíking með heitunum. Telja verði að hljóðlíking vegi þyngst þegar auðkenna eigi starfsemi á borð við flutningafyrirtæki þar sem algengt sé að neytendur velji sér slíka þjónustu af afspurn.

Þar sem ruglingshætta sé fyrir hendi, skv. 2. málslið 12. gr. laga nr. 57/2005, þurfi að taka tillit til neytendasjónarmiða jafn sem samkeppnissjónarmiða sem búi að baki löggjöfinni. Fyrirtækin sem um ræðir séu keppinautar og reyni að ná til sama markhóps. Þar sem hljóðlíking auðkenna sé umtalsverð sé hætta á ruglingi. Telja megi að hætta sé á ruglingi þegar neytandi hefur afspurn af því að flutningafyrirtækið Jónar Transport veiti góða þjónustu og ákveði á grundvelli þeirra upplýsinga að eiga viðskipti við umrætt flutningafyrirtæki. Neytandi geti hæglega talið að flutningafyrirtækið Transport, toll og flutningsmiðlun sé það fyrirtæki sem um hafi verið rætt og beint viðskiptum sínum þangað. Bent er á að flutningafyrirtækinu Jónar Transport hafi borist símtöl frá viðskiptamönnum flutningafyrirtækisins Transport, toll og flutningsmiðlun og megi því telja að hið gagnstæða hafi einnig átt sér stað.

Talið sé ljóst að með því að skeyta orðunum toll og flutningsmiðlun aftan við orðið transport hafi fyrirvarsmenn flutningafyrirtækisins Transport, toll og flutningsmiðlun ehf. haft hug á að nýta þá viðskiptavild sem flutningafyrirtækið Jónar Transport hafi öðlast. Flutningafyrirtækið Jónar Transport hafi frá upphafi veitt vandaða þjónustu.

Vegna þessa hafi fyrirtækið getið sér góðan orðstír og skapað sér viðskiptavild á tæpum sjö árum.

Þá er í erindinu áréttað að þau heiti sem um er rætt séu mjög áþekkt í útliti. Þau hljómi eins og séu notuð til að auðkenna sams konar atvinnustarfsemi. 12 gr. laga nr. 57/2005 sé ætlað að veita auðkennum vernd til viðbótar þeirri vernd sem þau kunna að njóta skv. lögum nr. 45/1997. Ljóst sé að til þess að njóta verndar nefndrar 12. gr. þurfi auðkenni ekki að uppfylla kröfur um sérkenni, eins og krafa sé gerð um í lögum nr. 45/1997.

II.

Málsmeðferð

1.

Með bréfi Neytendastofu, dags. 30. janúar 2007, var erindi Jóna Transport hf. sent Transport, toll og flutningsmiðlun ehf. til umsagnar. Svar barst frá Guðrúnu Finnborgu Þórðardóttur hdl., dags. 26. febrúar 2007.

Þar segir að félagið Transport, toll og flutningsmiðlun hafi í október 2005 hafið rekstur undir nafninu Transport, toll og flutningsmiðlun. Fyrirtækið bjóði upp á safnsendingar í flugi, sjósendingar auk þjónustu í skjalagerð bæði vegna útflutnings og innflutnings. Það hafi lögheimili í Reykjavík og hafi aldrei orðið vart við að félaginu sé ruglað saman við Jóna Transport hf.

Í svarinu er því hafnað að Transport, toll og flutningsmiðlun nýti sér uppbyggingu og markaðssetningu Jóna Transport og reyni að ná til sín viðskiptavinum með því að nýta sér auðkenni sem rugla megi saman við vörumerki Jóna Transport. Orðið transport sé enska orðið yfir það að flytja eða flutningur og a.m.k sex félög hér á landi hafir orðið transport í nafni sínu og einnig umtalsverður fjöldi félaga sem hafi heitið flytja eða flutningur. Transport sé almennt orð yfir starfsemi fyrirtækja og þurfa fyrirtæki sem velja almenn orð til auðkennis að hlíta því að aðrir noti lík nöfn, jafnvel fyrirtæki í áþekktari starfsemi.

Transport, toll og flutningsmiðlun bendir á að Jónar Transport leggi áherslu á fyrra orðið í auðkenni sínu, þ.e Jónar, eins og sjá má af heimasíðu fyrirtækisins, www.jonar.is. Transport, toll og flutningsmiðlun hafi hins vegar haft skráð lénið www.transport.is frá því í október 2005.

Jónar Transport hafi ekki skráð vörumerki sín fyrr en í mars og apríl árið 2006 en Transport, toll og flutningsmiðlun fékk heiti sitt skráð í firmaskrá í október 2005. Hinn 5.

janúar 2007 hafi lögmaður Jónar Transport sent Transport, toll og flutningsmiðlun bréf þar sem þess var krafist að fyrirtækið breytti nafni sínu. Krafan hafi eingöngu byggt á vörumerkjarétti og hafi verið svarað sem slíkri þann 15. janúar 2007. Jónar Transport geti ekki hlotið einkarétt til notkunar orðsins transport með skráningu heitisins Jónar Transport hjá Einkaleyfastofu mörgum mánuðum eftir að Transport, toll og flutningsmiðlun hóf starfsemi undir því heiti.

2.

Björgvini Þórðarsyni, lögfr., var sent bréf Guðrúnar Finnborgar Þórðardóttur hdl. til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 5. mars 2007. Svar hans barst, dags. 30. apríl 2007.

Þar eru ítrekuð þau rök sem fram komu í upphaflegu erindi, dags. 26. janúar 2007.

Auk þeirra er því hafnað að fyrirtæki sem noti almenn orð til auðkennis þurfi að hlíta því að fyrirtæki í áþekkri atvinnustarfsemi noti sama orð.

3.

Bréf Björgvins, dags. 30. apríl 2007, var sent Guðrúnu Finnborgu, til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 7. maí 2007. Svar hennar er dags. 1. júní 2007, þar sem ítrekuð eru áður framkomin rök.

4.

Með bréfi Neytendastofu, dags. 4. júní 2007, var málsaðilum tilkynnt að gagnaöflun væri lokið og að fyrirsjáanlegar væru tafir á afgreiðslu málsins sökum mikils málafjölda í meðferð hjá stofnuninni.

III.

Niðurstaða

1.

Í máli þessu kvartar Jónar Transport hf. yfir notkun Transport, toll og flutningsmiðlun ehf. á firmanafni sínu. Bæði fyrirtækin sérhæfa sig í flutningaþjónustu, bæði inn- og útflutningi. Jónar Transport krefjast þess að Transport, toll og flutningsmiðlun verði bannað að nota heitið Transport, toll og flutningsmiðlun sem firmanafn eða annað auðkenni fyrir flutningaþjónustu sína sem og önnur sambærileg heiti sem rugla má saman við heitið Jónar Transport.

Að mati Jóna Transport er notkun á heitinu Transport, toll og flutningsmiðlun brot gegn ákvæðum 5. og 12. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins. Í 5. gr. laga nr. 57/2005 kemur fram að óheimilt er að hafast nokkuð það að sem brýtur í bága við góða viðskiptahætti í atvinnustarfsemi eins og þeir eru tíðkaðir eða eitthvað það sem óhæfilegt er gagnvart hagsmunum neytenda.

Ákvæðið er almenn vísiregla að því er varðar viðskiptasiðferði og er ætlað að stuðla að góðum síðum í viðskiptum. Af ákvæðinu má ráða að í atvinnustarfsemi verði fyrirtæki að virða tiltekin síðferðisleg gildi og viðhafa góða viðskiptahætti gagnvart keppinautum sínum og neytendum. Mat á því hvaða viðskiptahætti skuli viðurkenna og hverja ekki er lagt í hendur Neytendastofu og dómstóla. Ákvæði II. kafla laga um óréttmæta viðskiptahætti, svo sem 12. gr., gegna mikilvægu hlutverki sem viðmiðun og til leiðbeiningar við mat á því hvaða kröfur eigi lögum samkvæmt að gera til viðskiptahátta.

Í 12. gr. segir:

„Óheimilt er að nota í atvinnustarfsemi firmanafn, verslunarmerki eða því um líkt, sem sá hefur ekki rétt til er notar, eða reka atvinnu undir nafni sem gefur villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Enn fremur er sérhverjum bannað að nota auðkenni, sem hann á tilkall til, á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni sem annað fyrirtæki notar með fullum rétti.“

Í 12. gr. felst almenn samkeppnisregla um vernd auðkenna og er hún til fyllingar á vörumerkjavernd eins og sést glögg af lögskýringargögnum, s.s greinargerð með frumvarpi til samkeppnislaga. Fyrri málsliður greinarinnar hefur að geyma almennt bann við því að nota auðkenni, t.d firmanafn og vörumerki, sem annar á. Rétturinn til þessara auðkenna getur hvílt á sérlöggjöf svo sem lögum um vörumerki, lögum um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð og því um líkt. Samkvæmt greinargerðinni skiptir ákvæðið máli um viðbótarvernd við þá vernd sem framangreind sérlög veiti auðkennum. Þá segir í greinargerðinni að í 2. málslið 12. gr. sé rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt sé að nota auðkenni þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti.

Jónar Transport er skráð sem orðmerki og orð- og myndmerki hjá Einkaleyfastofu árið 2006. Bæði fyrirtækin eru skráð í firmaskrá og fyrirtækjaskrá. Að mati Neytendastofu eiga því bæði fyrirtækin tilkall til auðkenna sinna og á því 2. málsliður 12. gr. við í þessu tilviki. Skal því litið til þess hvort villast megi á fyrirtækjunum.

2.

Bæði fyrirtækin starfa á sama markaðssvæði og bjóða áþekka þjónustu sem er á sviði vöruflutninga. Bæði fyrirtækin hafa orðið transport í nafni sínu, Jónar Transport sem seinna orð í heiti sínu og Transport, toll og flutningsmiðlun sem fyrsta orð í heiti sínu.

Merki Transport, toll og flutningsmiðlunar er í veigamiklum atriðum svo frábrugðið merkjum Jóna Transport að ekki er hætt á ruglingi milli fyrirtækjanna af þeim sökum. Þá er merkið ekki til þess fallið að gefa til kynna að rekstur fyrirtækjanna tengist á einhvern hátt og geti þannig spillt þeirri viðskiptavild sem merki Jóna Transport hefur skapað fyrirtækinu.

Orðið transport er enskt og þýðir, skv. Ensk – íslenskri orðabók Arnars og Örlygs frá árinu 1984, að flytja eða flutningur, þar á meðal vöruflutningur. Neytendastofa telur að transport og flutningur séu almenn orð sem hafi skírskotun til þeirrar flutningsþjónustu sem báðir málsaðilar stundi. Við leit í firmaskrá koma t.d upp fimm fyrirtæki sem hafa transport sem orðhluta í heiti sínu og yfir hundrað fyrirtæki sem hafa orðið flutning sem orðhluta í heiti sínu og auðkenna þannig starfsemi sína.

Orðið transport er ekki til þess fallið að greina þjónustu Jóna Transport frá þjónustu annarra sem annast flutninga. Af þeim sökum hefur orðið ekki fólgið í sér nægileg sérkenni til að Jónar Transport njóti verndar gegn því að Transport, toll og flutningsmiðlun noti orðið transport í heiti sínu. Þá er til þess að taka að í auglýsingum og annarri kynningu á Jónum Transport virðist megin áhersla lögð á orðið Jónar. Að mati Neytendastofu hefur í gögnum málsins ekki verið sýnt fram á rugling milli fyrirtækjanna með fullnægjandi hætti. Er notkun Transport, toll og flutningsmiðlun á orðinu transport í heiti sínu því ekki brot á 2. málslíð 12. gr. laga nr. 57/2005.

Í máli þessu er því jafnframt haldið fram að notkun Transport, toll og flutningsmiðlun á heiti sínu sé andstæð 5. gr. laga nr. 57/2005. Neytendastofa fær ekki séð að það brjóti í bága við góða viðskiptahætti í atvinnustarfsemi að Transport, toll og flutningsmiðlun sem annast vöruflutninga noti almennt orð sem nær yfir starfsemi fyrirtækisins í heiti sínu. Felast hagsmunir neytenda ekki í því að einn keppinautur hafi einkarétt til að nota slíkt orð í heiti sínu. Fyrirtæki sem velja þannig almenn orð til auðkennis verða að hlíta því að aðrir noti lík nöfn jafnvel fyrirtæki í áþekkri starfsemi.

Að mati Neytendastofu er því ekki um að ræða brot gegn ákvæðum 5. og 12. gr. laga nr. 57/2005.

Með vísan til framangreinds telur Neytendastofa ekki tilefni til frekari afskipta af máli þessu.

**IV.
Ákvörðunarorð:**

„Ekki er ástæða til aðgerða af hálfu Neytendastofu í máli þessu.“

Neytendastofa, 15. október 2007